

Evaluering af Vor Tids Blues (VTB)

Målet med VTB var at skabe kultur og netværk for kunstnerisk musikalsk udtryk og aktivitet i subkulturer i Region Midt.

Dette mål har vi arbejdet ihærdigt for siden starten af 2012. I 2013 fortsatte arbejdet, med den tilføjelse at vi nu også arbejder internationalt.

Det er lykkedes at skabe selvkørende/ lokalt forankrede musikaktiviteter i "belastede" boligområder i Region Midt.

På vejen til målet har vi mødt mange muligheder og udfordringer, og gjort os mange erfaringer. I det følgende vil vi prøve at beskrive de mest relevante.

Evaluering:

- En kort overordnet evaluering og beskrivelse af hvordan VTB projekter kan etableres.
- Projektet som helhed
- Den lokale aktivitet
- Kunstnerne
- Netværk
- Fremtiden
- Regnskab

Kort beskrivelse:

VTB blev igangsat i januar 2012 og har kørt siden. VTB er i dag mere kendt som netværket "Subart Network" på facebookside www.facebook.com/subartnetwork, der binder musikstudierne, producere og kunstnerne sammen som VTB har kontakt med.

Det var vores mål at oprette små lokale studier i belastede boligområder.

Studierne skulle være selvkørende og drevet af deltagerne efter to år.

Om dette er noget der kan lade sig gøre på så kort tid, afhænger af indsatsen fra dem der opstarter projektet, af deltagerne og af den opbakning projektet får fra omgivelserne. Hvis VTB skulle blive en succes, skulle Subart have disse ting til at spille sammen.

Derfor har vi sideløbende med projektet arbejdet på at finde en måde at oprette og forankre projekterne lokalt, på en enkelt måde.

Det vi er kommet frem til er:

1. Det kan godt lade sig gøre, at oprette selvkørende musikaktiviteter i belastede boligområder. Der er næsten alle steder unge mennesker der er interesseret i at deltage. Ofte er deltagerne forbeholdne mht til at binde sig til noget og det tolkes nogen gange som at der ikke er interesse for, eller brug for et sådant projekt. Det er vores indtryk at det ofte skyldes at deltagerne ikke har erfaring med at deltage i aktiviteter som de skal være medansvarlige for, og de derfor ikke forstår konteksten.
2. Det lille musikstudie, der er omdrejningspunktet for disse musikprojekter, koster et sted imellem 10 og 20 tusinde kroner at oprette. De penge er til ting som computer, mikrofon, højttalere, lydskærm, stativ, høretelefoner og ledninger. Når en gruppe mennesker har en kulturel/kunstnerisk aktivitet som denne kan gruppen søge om støtte til indkøb af disse ting ved den lokale kulturforvaltning. Nogen gange kræver kulturforvaltningen nogle argumenter for at aktiviteten faktisk findes og at den gør noget godt for kulturen, der er værd at bruge skatteydernes penge på at støtte. Det er kun deltagerne der kan komme med denne argumentation eller dokumentation, evt hjulpet af en medarbejder fra boligforeningen, Subart, en skole el.
3. Et musikprojekt som dette skal have et lokale et eller andet sted i boligområdet. Det kan f.eks være i et beboerhus, eller i et lokale i en kælder el. Det bliver ofte foreslået at man benytter en skole eller en ungdomsklub. Nogen gange har f.eks en ungdomsklub i forvejen et musikstudie, de gerne vil have brugt noget mere. Det er vores erfaring, at det er en god ide at ligge musikprojektet et sted i boligforeningen. Det er her deltagerne bor, det er deres "hood". I f.eks en klub er der regler og begrænsninger deltagerne skal indrette sig efter, og sanktioner hvis de ikke retter sig efter dem. Det kan ofte betyde at projekterne ikke får fat i de mest frustrerede deltagere.
4. De steder Subart har startet VTB projekter op, har der alle steder været behov for hjælp. I det første år af VTB havde Subart ressourcerne til at hjælpe. Men da vi ikke kunne få projekterne til at køre helt selv inden for et år måtte vi finde en måde at forankre hjælpen til projekterne. Dette kan gøres igennem ungdomskolerne. Ved at få en ungdomskole til at oprette et kursus eksternt. Altså et ungdomskolehold oprettes i et boligområde i stedet for på ungdomskolen. Det er også muligt for ungdomskolen at dispensere for aldersgruppen for et sådant kursus, så det dækker deltagere op til 25 år. På denne måde kan projektet, deltagerne, crewet modtage den nødvendige faglige støtte til at det kan køre. Denne "ungdomskole" lærer, kan med fordel være en musiker/producer fra lokalområdet, en dygtig, ansvarsfuld og lidt ældre deltager eller en producer fra et andet VTB projekt, måske fra en anden by. Det er naturligvis også muligt at bruge en producer fra Subart. Subart prøver at agere netværk for bl.a sådanne udvekslinger.

De fire punkter oven for er en måde tingene kan gøres på så et VTB projekt kan oprettes. Vi har gjort det. Men det er ikke ensbetydende med at kommunen, boligforeningen, ungdomskolen og andre mener det samme. Der er mange regler og love som embedsfolk skal arbejde efter. Derfor er det ofte svært for dem at gøre ting der ikke er som de plejer. Alle de steder hvor det er lykkedes os at få gennemført nogle af ovenstående punkter, er der mennesker der, i boligforeningen, kommunen, ungdomsklubben el. synes at dette er vigtigt og har gjort en ekstra indsats.

Det er ikke alle studier der har overlevet, efter vi har trukket os tilbage fra aktiviteten. Men i de tilfælde, hvor aktiviteterne er stoppet, har vi stadig samarbejde med de enkelte kunstnere. De er en del af netværket og samarbejder med andre igennem netværket. Netværket har også fået kontakt til og samarbejde med en lang række rappere og producere der selv har fundet os og deltager i netværket.

De steder hvor det er lykkedes at gøre projekterne selv bærende, har der været vilje i blandt de organisationer i kommunen, der har været relevante for forankring af projekterne. Viljen til at lykkedes har været større end behovet for f.eks rammerne for undervisning, ansvarsområder, matrikler, alder og tilhørsforhold. Når der viser sig mennesker med evner og ressourcer til at drive disse aktiviteter frem, er det vigtigt at der vises dynamik til at gribe chancen.

Kulturen videregiver hele tiden sin erfaringer, følelser og værdier i nye former til sin omgivelser. Kulturen videregives fra menneske til menneske med de midler der er til rådighed og med den plads der er til det. Hvis der kun er lidt plads, bliver mennesker frustrerede, og så vil den kunst og kultur der udvikler sig være frustreret. Derfor er det super vigtigt, at vi i vores samfund har muligheder for at skabe og formidle kunst og kultur til hinanden på en måde der tilgodeser menneskenes udgangspunkt. Der er så sindsygt mange gode ting vi kan give til hinanden. Særligt med de mange kulturer vi har fået til Danmark de senere år.

Når der er mange kulturer på et sted, skal der også være meget plads til at udveksle, udøve og udvikle kultur. Ellers vil der komme mange frustrerede kulturer, på lidt plads.

Vi har haft flere deltagere der har lavet "stor" kunst hvor de før lavede "stor" kriminalitet. På denne måde er de ressourcer der puttes i at støtte kulturen, f.eks i udsatte boligområder, sparet mange mange gange i andre offentlige kasser. Dertil kommer det der er vundet for de mennesker det vedrører, og det er i sidste ende os alle sammen.

Venlig hilsen
Subart / Tony Andersen og Kurt Lykke Larsen

VTB som helhed

Vi startede med at kontakte alle kommuner i regionen, for at høre om de kunne hjælpe os med relevante samarbejdspartnere eller information om hvor VTB kunne gøre gavn. På denne måde kom vi i kontakt med folk i kommunerne, der som regel var interesserede i at skabe aktiviteter i deres kommune.

Vi blev taget godt imod og fik de fleste steder brugbar hjælp med kontakt til boligselskaber, skoler el. der kunne bruge VTB.

Men der var også kommuner der ikke mente at de havde nogen subkulturer, som ikke så sig i stand til at hjælpe eller som af anden grund ikke ønskede vores tilbud.

I næste led kontaktede vi de mennesker vi på denne måde var kommet i kontakt med, samt med en stor del af de boligforeninger der ligger i regionen.

De steder hvor der så at sige var hul igennem, kom vi hurtigt igennem de 4 -5 led af instanser og personer der kunne henvises videre til, for til sidst at komme i kontakt med nogle vi kunne planlægge konkrete opstarter med.

Alt i alt et stort forarbejdsarbejde der skulle varetages af Subart, inden vi kunne komme i gang med det arbejde vi var blevet støttet af Region Midt til at udføre.

De steder hvor der ikke var så stor imødekommenhed, blev det naturligvis lidt sværere at komme i gang og som projekterne startede op rundt omkring, blev der længere og længere imellem at vi forsøgte.

Det har været spændene at starte VTB projekterne op mange steder, og så se hvor forskellige reaktionerne var.

I Skanderborg satte kommunen os i kontakt med Peter fra Projekt Højvungen, der hurtigt fik sat os i kontakt med nogle unge mennesker der kunne være interesserede, og lånte os et lokale midt imellem boligblokkende.

I Viborg ville beboer-projekterne omkring Houlkærs helhedsplan gerne have et musikværksted, men kunne ikke overskue at vi startede op, pga. deres nye helhedsplan. Selv om det ikke krævede noget af dem.

Det blev nævnt at projektet var for "floffy". Altså for ukonkret eller for svært at tage bestik af inden det er gået i gang.

Det projektet drejer sig om er, at skabe kunst, og i denne "skaben kunst" skal findes en måde at etablere en levedygtig kultur for denne skaben. Så det er "floffy" størrelser vi arbejder med.

Man kan sige at det for de kunstnere, som vi endnu ikke har mødt og som måske endnu ikke ved at de er kunstnere, og som måske en dag skal bære den lokale kunstneriske kultur videre, er nødvendigt at det er floffy, delvist udefineret og åbent.

Det skal være sådan at den lokale aktivitet kan skabe sig selv i sit eget billed, på sin egen måde.

Når vi skal skabe en kultur for at skabe kunst i en multietnisk boligforening, så møder vi ikke 10 eller 20 forskellige kulturer vi skal håndtere en kunstnerisk proces med.

Vi møder en kultur, i udvikling, skabt i mødet imellem en masse tilkommende kulturer i en dansk ramme.

Kulturen i boligforeningen er opstået på godt og ondt af de mennesker der bor i boligforeningen, inden for de rammer der er.

Man kan måske beskrive det med et billede; Når Ingredienserne er hældt i gryden er det den færdige ret der arbejdes på.

Iblandt de unge i boligforeningerne, er der grupper af unge der har meget svært ved at forholde sig konstruktivt til rammerne og reglerne.

Da det blandt andet er de unge vi gerne vil have til at lave kunst, er det meget vigtigt at VTB ikke starter med at være en ramme eller en fast form denne gruppe kan opponere imod.

VTB skal, til en start, ikke være andet end hvad den lokale kultur kan rumme at deltage i. Deltagerne skal tage ejerskab til projektet.

Derfra, er det en proces.

Lidt som når man planter et træ. Man kan godt vide hvilken sort det er, men ikke hvordan det kommer til at se ud. Man kan kun gøre det, at passe det ordentligt og så glædes over den måde det vokser sig stort på.

I Skanderborg startede projektet op midt imellem boligblokkene. Det meste af året stod døren åben ud til fortovet og alle kunne kigge ind imens vi arbejdede.

Vi var ikke bundet til en anden plan, end at vi skulle have dette kunstneriske værksted (Skanderborg crewet) til at opdage sig selv.

I denne løse kontekst oplevede vi, stort set alle steder, i starten, at deltagerne spurgte hvornår projektet var slut. Til det kunne vi kun sige;” Det er op til jer, vi vil hjælpe jer til at starte det op, men ikke med at lukke det ned igen”.

Herefter begyndte deltagerne i Skanderborg gradvist, at tage mere ansvar og endte op med, selvstændigt, at formulere et brev til kommunen om at de gerne vil have lidt støtte til at etablere sig i Højvangen. Den støtte er, nu i 2014, ved at tage form.

Der er et klart paradoks imellem det, at give rummelighed nok til at deltagerne kan definere deres egen kunst og kultur, og det at de har brug for at blive bakket op.

Hvis der ikke er nogle kunstneriske ildsjæle med et tilsvarende drive bosiddende i nabolaget, som det Subart møder op med. Så vil der være brug for at f.eks en boligforening, en ungdomskole eller en kommune tager ansvar for at en person kan hjælpe musiksamarbejdet i gang lokalt. En sådan person vil som regel kræve noget løn, og dermed er hele det lokale projekt underlagt den kultur der er hos dem der skal betale, f.eks en boligforening, en ungdomskole eller en kommune.

Det er der ikke noget problem i, hvis der bare gives plads til og forståelse for hvordan man opbygger en bæredygtig kultur for kunst i f.eks en boligforening.

I Silkeborg kom vi i kontakt med Eva Back fra Ung trivsel, et SATS pulje projekt i Alderslyst og Dina Dinesen fra ungdomskolen.

Eva og Dina var begge meget opmærksomme på at få dette til at lykkes og har strukket sig langt for at give de unge i Alderslyst mulighed for at udvikle en kultur for at lave musik.

I Alderslyst er der mange unge med kriminalitet og misbrug. Deltagerne var ofte skæve og voldsomme. Og 14 dage efter vi havde fået et musikstudie, betalt af Ung trivsel, blev computeren stjålet og der kom næsten ikke nogen af deltagerne den næste måned.

Et meget ”tungt” miljø at lave kunst i. Men også et sted med mange muligheder for at se hvad kunst kan gøre for mennesker der er frustrerede og destruktive, og omvendt, hvad kan frustrationerne her gøre for kunsten.

I Silkeborg var vi i 2012 også begunstiget med at have Lukas, en dygtig 20 årig deltager fra projektet på Oustruplund, der havde fået arbejde som underviser under Ungdomskolen. Og med to dygtige rappere fra Alderslyst på 20 og 24 år, Mikail og Adnan, som er ansat af Ung Trivsel som mentorer i musik projektet.

Så i Silkeborg er fødekæden så at sige etableret. En dygtig deltager ét sted fra, underviser eller hjælper et andet sted.

Mikail og Adnan vil vi prøve at få til at overtage støtten til projekterne nogle af de andre steder, efterhånden som de bliver klar til det og efterhånden som vi får etableret en lokal forankring der kan bære dem.

Et eksempel: Adnan er en stjerne. Mange af rapperne i projekterne kender ham fra internettet og fra koncerter. Han nyder stor respekt. Han var med i Skanderborg for at hjælpe nogle af rapperne der, med at få deres tekster til at fungere til musikken. Bagefter kommer en 15 årig rapper hen til mig og siger: "Wauw nu har jeg fået undervisning af mit idol".

Konklusion:

Det er vigtigt at tage udgangspunkt i de mennesker der skal deltage i musikværkstederne. Det virker. Det er vores erfaring, at det har givet kulturen mulighed for at udvikle sig og deltagerne mulighed for at forme deres kunst og kultur.

Omvendt har det været en stor byrde og oftest en umulig byrde for musikaktiviteterne, når de har skulle forholde sig til krav om aldersgruppe, tilmelding, fagligt indhold, projektbeskrivelser, deltager betaling osv.

Det er klart at musikværkstederne på et tidspunkt kommer til at skulle forholde sig til omverden. Men lige netop i de subkulturer vi bevæger os rundt i, er dette noget der skal komme med tiden og når behovet kommer fra deltagerne.

Det er også vores oplevelse at mange af de organisationer vi har skulle samarbejde med i kommunerne, ofte har været udfordret på deres egen struktur i en sådan grad, at det har begrænset imødekommenheden overfor disse målgrupper.

Det har været den største og vigtigste udfordring for VTB projektet.

Den måde vi har fundet bedst til at etablere musik/kunstneriske aktiviteter i subkulturer på.

De fire punkter i den korte evaluering ovenfor er den fremgangsmåde vi tænker at fortsætte VTB efter, de næste år.

Men i den virkelige verden sker tingene ofte på mere dynamiske måder.

Eksempel:

Eva Bak fra projektet "Ung Trivsel" i Alderslyst, Dina Dinesen fra Ungdomskolen i Silkeborg og Subart, har lavet et rapværksted i Alderslyst.

I boligforeningen er der mange unge fra mange lande, der identificerer sig med Hiphop-kulturen.

Eleverne på dette ungdomskolehold kendes som "Rapværkstedet i Alderslyst", eller "ALD crewet".

Holdet har fået lov til ikke at ligge så meget vægt på hvor gamle deltagerne er. Så der kommer unge mennesker fra 14 år og op til ca 30 år. De fleste er dog imellem 16 og 20. Ungdomskolen har dispenseret for alder på dette hold, så vi kan have deltagere op til 25 år. Dem der er ældre er i princippet gæster (eller måske potentielle voksne/ledere)

Det kunne egentligt være det.

Men da der er tale om et relativt belastet område af Silkeborg, har de forskellige sociale aktører valgt at støtte op om projektet.

ALD Crewet's rapværksted har til huse i Beboerhuset i Alderslyst, i Ung Trivsels lejede lokaler.

Ung Trivsel har beriget rapværkstedet med et lille musikstudie til en værdi af ca 16.000 kr. Ung Trivsel betaler også to unge fra Lokalområdet, med erfaring med rap, for opgaven som mentorer for de unge i værkstedet.

Den lokale ungdomsklub, hvor en stor del af deltagerne også har, eller tidligere har haft tilknytning til, har indrettet deres aktiviteter sådan, at de kan have en medarbejder i Rapværkstedet, når det er nødvendigt. Nogen gange kan deltagerne være ret voldsomme at være sammen med.

I denne måde, at oprette et kunstnerisk musik værksted i et (belastet) boligområde, kan vi få fat i de kunstnere med færrest ressourcer af alle. Mange af deltagerne ville ikke kunne deltage i de samme aktiviteter, hvis de foregik i f.eks en ungdomskole.

Hvis formålet med Vor Tids Blues er at forædle smerten, i mennesker der har det svært, til kunst. Så har vi på denne måde fået fat i "the real thing" i Silkeborg.

Alle der har deltaget i at dette har kunne lade sig gøre i Silkeborg, har så at sige haft "øjet på bolden". De har gjort hvad der skulle til, for at vi lykkedes med at nå denne målgruppe.

Tak til alle der har deltaget i at dette har kunne lade sig gøre.

Vi startede VTB-projektet op i:

Skanderborg

Horsens

Randers

Silkeborg

Kjellerup / Oustruplund

- Af dem er projekterne stadig kørende i Skanderborg, Kjellerup/Oustruplund og Silkeborg, ved årsskiftet (2013 - 2014)
- I Randers, Horsens, Viborg og Herning venter vi på at finde en lokal forankring der kan rumme projektet.
- I Randers, Horsens arbejdes der bl.a på Huskunstnerordninger.
- I Randers, Horsens, Viborg og Herning arbejdes der på Ungdomskole forankring.

De lokale aktiviteter i 2012.

Oustruplund

- Vi har på Oustruplund tidligere etableret et musikstudie.
- Vores mål med VTB her, har været at få musikken til at være en fast aktivitet på institutionen. Udfordringen har været at institutionen er underlagt en regional kontekst, der sætter store begrænsninger på hvordan den kan organisere sig og hvad den kan tilbyde.
- Vi har arbejdet med omkring 15 unge på Oustruplund i 2012
- Resultaterne har været de bedste og de værste i VTB i 2012. De elever vi har kunne fastholde i aktiviteten har lavet virkeligt gode resultater. Det er blevet til tre singler med Ill.K og et nummer der var tæt på at blive udgivet af SONY Music og Natia Malm. Men også mange ufærdige tracks, fra kunstnere der syntes det var vigtigere at diskutere hashgæld og øretæver.
- Med Huskunstnerordningens mellemkomst, blev det muligt at holde en ugentlig aften åben i studiet i skoleåret 2012 - 2013.
- Vi har gjort en stor indsats for at udnytte musikarbejdet i den pædagogiske kontekst på Oustruplund. Organisationen på Oustruplund har ikke kunne deltage i dette, pga. af deres medarbejder organisering, hvor medarbejdernes timer er bundet på eleverne. Dette gør at organiseringen af en musikaktivitet er næsten umuligt. Vi har foreslået forskellige løsninger, f.eks en værkstedsløsning, som i forvejen bliver brugt på institutionen. Alle elementer er ellers tilstede; musikstudie, elever og kompetente medarbejdere.
- En leder Hans Henrik Brandt, tog ideen til sig og barslede med planer om at få bygget et helt musikhus på stedet, og køre musiktilbudet som et kombineret skole/værksted og fritidstilbud. En rigtig god plan. Men denne plan har den svaghed, at den kræver en del elementer som ikke er tilstede, f.eks økonomi til etablering og drift af ny bygning, istedet for at bruge eksisterende lokaler. Oustruplund er sidenhen blevet stadigt mere presset på økonomien. Dette har desværre ikke gjort det nemmere at komme frem med nye ideer.
- Musikværkstedet på Oustruplund eksisterer stadig i 2014. Der arbejdes på at finde en måde at fortsætte arbejdet på. Dette varetages af en støtteelev på stedet Daniel Rico.

Horsens

- I Horsens startede vi i samarbejde med beboerprojektet "Søndergien", om at finde dem der skulle være de drivende kræfter i musikværkstedet. Det var 5 unge med talent og erfaring med at rappe.
- Det gik fantastisk hurtigt med at få produceret det første track. Det første nummer lå på Youtube efter tre timer, den første dag. Nummeret hedder "The Sub Crew" og kan ses her: <http://www.youtube.com/watch?v=3UQxoQhMiLY>
- Planen i Horsens var, at vi skulle sætte deltagerne ind i brugen af musikudstyret, imens Sønderbro beboerhus og Søndergien søgte penge til at købe noget udstyr. Herefter skulle værkstedet etableres i et lokale i beboerforeningen.
- Beboerforeningen havde nogle puljer som de vidste ville støtte dem og havde en praktikant som skulle stå for at søge pengene. Men der var tilstødt puljerne et eller andet der gjorde at de ikke kunne få penge fra dem alligevel.
- Vi kørte fortsat arbejdet i studiet i Horsens i nogle måneder. Men da eleverne et par gange ikke kom til aftalt tid og det så mere og mere sort ud med mulighederne for at blive selvkørende, har vi valgt at sætte projektet på pause til der viste sig en mulighed.

- Vi har stadig en række muligheder og aktiviteter i Horsens. Deltagerne i projektet er stadig aktive i vores netværk som kunstnere.
- Vi vil i 2014 forsøge at støtte en af de aktiviteter der allerede er i Horsens, og se om vi kan få dem til at spille den rolle for subkulturen som vi gerne ville med VTB.

Skanderborg

- I Skanderborg fik vi kontakt med Højvangen's boligforening. Igennem deres boligsociale medarbejdere fik vi kontakt til en gruppe unge musikinteresserede og fik et lokale, "Åndehullet", hvor vi kunne starte vores projekt.
- Holdet var meget engageret, larmende og søde. En meget rodet affære. Vi lavede nogle numre, hvor niveauet var ret lavt. Men der var stor vilje til at komme videre, så vi fortsatte. Efter nogle måneder stod det klar at denne gruppe faktisk fik nogle ting til at ske, på hidtil uforudsete måder.
- Iblandt deltagerne var der bl.a flygtninge fra Kenya som gerne ville producere musik. Musik om kærlighed, gud og mennesker.
- Skanderborg crewet har to meget vigtige elementer; Vilje til at overleve og en overraskende evne til at skabe kunst som vi ikke har hørt før.
- I sidste halvår af 2012 stod det klart at det ville blive svært at skaffe forankring til at skaffe løn til driften af Skanderborg Crewet. Medarbejderne i Projekt Højvangen kunne ikke rumme drift, ungdomskolen ville ikke lave projekter uden for egen matrikel og kommunen svarede ikke når Skanderborg Crewet søgte om støtte.
- Subart forsøgte derfor at bruge deltagere fra andre projekter til at undervise og hjælpe til i 2013.
- Deltagerne begyndte selv at investere i musikudstyr, Subart kommer også og deltager med udstyr ind imellem og nogle af deltagerne kommer til Silkeborg for at deltage og samarbejde i rapstudiet der.
- I Januar 2014 udkom albummet ICT 1# (International Cooperation Track nr.1), med deltagelse af en af deltagerne fra Skanderborg Crewet.
- Efter denne udgivelse vil der komme noget medie opmærksomhed. Vi får bl.a besøg af pressen i Skanderborg Crewet's tilholdssted. Herefter vil vi gå samlet til Kommunen og bede om en ordning, så vi f.eks kan få lov at lave et hold under ungdomskolen, i boligforeningens lokaler.
- Vi forsøgte i 2013 at lave et hold under ungdomskolen. Men de ville kun gøre det i deres egne lokaler. Det var ikke muligt for Crewet at tilpasse sig ungdomskolens kultur og krav. Derfor valgte vi at stoppe. Det ville have betydet døden for crewet. Meget ærgerligt. I Skanderborg kunne en model som den i Silkeborg nemt have løst alle problemer og skabt et fantastisk urbant og subkulturelt musikmiljø.

Silkeborg

- **Står beskrevet oven for.**

Randers

- Tony og jeg startede projektet op den 18/4 2012. Der var 5 fremmødte i alderen 15 til 55 år. Niveauet ved opstarten var meget højt.
- Projektet kørte resten af 2012. Herefter måtte vi konstatere at vi ikke havde kunne skaffe videre finansiering til at fortsætte, og deltagerne kunne ikke selv køre det da der heller ikke var noget udstyr. Det boligsociale projekt på Flyvervej i Randers, kunne ikke finde en måde at skaffe finansiering til nogle af tingene.
- Subart valgte derfor at koncentrere sig om de steder der så ud til at kunne overleve.
- Subart samarbejder stadig med deltagere fra Randers.
- Det er bl.a blevet til en single fra Randers Crewet, med Kadjo Romaric Arthur, "21 th Century". (Hør den på iTunes)

Kunstnerisk

Deltagerne kan deles op i:

- Rappere
- Producere
- Sangere
- "Hangarounds"

Rapperne:

Rigtig mange unge mennesker i de subkulturer vi har bevæget os rundt i, vil gerne være rappere. Det er dog ikke alle der tør, har evnerne til at sætte en tekst sammen eller kan holde rytmen. Vi har haft alle typer i værkstederne.

- Dem der har haft talent har hurtigt udviklet sig til at kunne lave færdige produktioner. Nogen gange med videoer og det hele.
- Disse har også været hurtige til at gå i samarbejde med rappere og producere fra andre crews og fra Subart's internationale netværk.
- Andre har måske haft mere vilje end talent. Det har også kunne bære igennem til nogle flotte produktioner.
- Så har der været deltagere der ikke har turde eller af anden grund bare ikke har deltaget direkte i produktionerne. Det sjove med denne gruppe af "Hangarounds, er at de med tiden kommer til at spille en vigtig rolle i værkstederne. Måske fordi de er fri for det pres der hviler på dem der er aktive i produktionerne og kan se tingene lidt udefra. De bliver en slags eksperter. De tilegner sig viden om alle ting omkring produktionerne. Viden som de så deler ud af når der er brug for det.
- Der er også rappere der har masser af talent, men som ikke kan koncentrere sig ret længe ad gangen. De har det meget svært i starten, hvor de oplever at tingene går for langsomt til at de kan nå i mål inden de har tabt tråden. Men med tålmodighed og tid bliver de lidt bedre til at koncentrere sig, og meget bedre til at få tingene i skabet i en fart. Disse rappere kommer i studiet, hører hvad vi laver, siger "det er fedt, må jeg spytte et vers på det?", vi siger;" Ja det vil være en ære". Så sætter de sig ned med deres telefon eller et stykke papir og skriver 16 linjer. Det tager ofte omkring 10 minutter. Herefter vil de gerne foran mikrofonen og have det optaget.
- Nogle gange har vi 5 - 10 stykker i en gruppe, som ikke kan koncentrere sig. Dem har særligt Mikail i Silkeborg, stort held med at arbejde med. Han leger med udstyret og laver sjove lyde og effekter. Efter en time med leg er der ofte kommet et flot stykke musik ud af af det.

Producere:

Det er vigtigt at der er nogle af deltagerne der interesserer sig for produktionerne. Det er dem der skal være tovholder på de enkelte projekter og skal kunne starte og afslutte dem. Det er selvfølgelig bedst at kunne alt fra at lave beatet, optage vokalerne og til at master og udgive musikken. Men det kan også gå hvis der i et Rapværksted bare er en der kan optage vokalerne. Det kan lade sig gøre ved at der er mange der kun laver beat og de har brug for vokalisterne. Ved at skabe samarbejde imellem kunstnere der kan forskellige dele af processen, kan man stykke nogle rigtig flotte produktioner sammen. Det er ikke ualmindeligt at der er tre rappere og en sanger fra vidt forskellige steder i verden sammen om et track, der oprindeligt er lavet af en femte person et helt femte sted.

Det er derfor Subart har koncentreret sig så meget om netværk. Det er også herved at deltagerne fra de musikværksteder der ikke kører længere, stadig er med. Producenterne er også kunstnere og computeren et instrument. Sådan er det blevet. Det der kan skabes med computeren er det samme som mange instrumenter kan, dog med nogle helt andre virkemidler. Man giver instrumentet karakter, følsomhed og ånd på samme måde som på en synthesizer eller et orgel, bare med helt ubegrænsede muligheder for lyde. Det der adskiller computeren fra andre instrumenter er, at den kan huske alt hvad du har spillet og alt hvad du har gjort ved det du har spillet. Dette gør at computeren også håndterer at samle alle instrumenter og vokaler i et værk. Når alle instrumenter er samlet i et værk på computeren, kan dette værk være den lyd computeren spiller og påvirker.

Mange af producerne (og rapperne) har ikke nogen ide om hvad toner, rytmer og takter er når de kommer. Men med computeren er det ikke nødvendigt for at komme igang. Det gør at nogle produktioner indeholder progressioner der ikke findes i lærebøgerne på konservatoriet. Men ved at bruge ørene ender det ofte med nogle overraskende kompositioner, der godt kan bære. Der er dog en kultur for at bruge den måde at harmonisere musikken på, som man hører den i radioen. Derfor bliver de nye producere hurtigt bevidste om grundlæggende "takt og tone" når de mærker behovet for det.

Subart videregiver løbende viden om produktion af musik til deltagerne, når vi er i rapstudierne. Vi er også hotline for producerne der ofte skriver og spørger når de møder et problem.

Sangere:

Vi har ikke mødt ret mange sangere i rapstudierne. Der har været en eller to hvert sted. Vi har ofte måtte søge efter dem i det netværk som deltagerne har haft hver især. Efterhånden er det blevet til nogle stykker. Man kan sige at rapstudierne har netværket sig til sangere og sangerinder. Enkelte rappere har fundet ud af at de faktisk kan synge, når behovet har været stort. Nogen gange har det ikke været tilfældet. Man kan godt være en udmærket rapper uden at have en ren tone i livet, bare man er rytmisk.

Hangarounds:

Hangarounds står delvist beskrevet under rappere ovenfor. Men udover, som der står, at de kommer til at udgøre en slags vidensbanker for nye deltagere, skal man også tænke på hvor bred musik og kunstbranchen er. Det er langt fra altid at kunstnere kan klare sig selv, uden hjælp fra mennesker med andre funktioner end kunsten. Hvis man tænker på hvad der skal til for at lave en koncert med "The Police", så er der tre kunstnere på scenen og utallige mennesker med andre funktioner rundt om.

Men i de rammer som f.eks en ungdomskole "normalt" stiller til rådighed for lignende aktiviteter, bliver der ofte kigget skævt til denne gruppe.

Det er Subart's erfaring at det er en vigtig gruppe, for at skabe et godt kunstnerisk miljø.

Netværk

Selv om det ikke er alle projekter der er lykkedes, er der ingen projekter der ikke har båret frugt. De steder hvor studierne er lukket igen, har vi stadig kontakt med rappere og producere, og samarbejder med dem.

Der er også kommet mange nye rappere og producere til, som ikke har været direkte i forbindelse med de studier vi har opstartet. De er kommet igennem den networking der bærer projektet i dag. VTB er i dag blevet til netværket "Subart network".

Netværket rummer nu rappere, producere og sangere fra tre kontinenter og der samarbejdes livligt imellem landene.

Vi oplever at det er en meget motiverende faktor for kunstnerne, at samarbejde på tværs af lande- og by-grænser.

Subart er stadig centralt placeret i netværket, men i takt med at der starter lokale projekter og samarbejder op, kommer der flere og flere aktive der kan tage ansvar for den fælles kommunikation.

Fremtiden

Vi vil bruge vores erfaringer med forankring af VTB projekterne, til, at stå til rådighed for lignende projektopstart, hvor der er behov. Der er også stadig opstartede VTB studier der ikke rigtig har fundet sikker grund at stå på. Dem vil vi selvfølgelig stadig forsøge at hjælpe.

VTB, eller Subart Network, er ikke længere finanseret nogen steder fra. Det bliver drevet på frivilligt basis af Subart.

Vi er overbeviste om at VTB, ikke bare er en god ide, men et nødvendigt tiltag.

Mennesket har igennem sin udviklingshistorie, helt fra før vi var det vi kalder mennesker idag, udviklet os ved at blande os med hinanden. Det er faktisk sådan alting har udviklet sig siden "Big Bang", ved at forskellige bestanddele er blevet blandet og nye er opstået der af.

Set i det lys, er det vi kalder ghettoer i dag, et sted hvor mennesker og kulturer udvikler sig. Ghettoerne er med andre ord meget vigtige steder, hvor fremtidens kultur opstår. Derfor skal kultur gives rum og platforme hvor den kan udvikle sig. Kunsten er et sådan sted, hvor kulturen kan høres, ses og mødes uden at beskueren eller lytteren behøver at føle sig truet på sin identitet.

Dette kan gøres på mange måder. En af disse kunstneriske platforme er VTB's rapværksteder, der har de svageste unge som målgruppe.

Subart vil i fremtiden også forsøge, at starte parallelle aktiviteter op. Projekter med andre omdrejningspunkter end musik, andre målgrupper, men samme målsætning; at hjælpe og facilitere den kunstneriske og kulturelle udvikling, der hvor det er vigtigst.

Fakta om VTB:

- VTB blev støttet med 150.000 kroner af Region Midt.
- VTB bliver støttet af Silkeborg Ungdomskole med timeløn til rapværksted i Alderslyst i Silkeborg.
- Ungtrivsel i Silkeborg har hjulpet med mentorordning, ved at stille to rappere fra boligforeningen i Alderslyst til rådighed.
- Klubben i Alderslyst har stillet pædagog til rådighed for rapværkstedet.
- Oustruplund har sammen med Subart søgt, og fået støtte fra Statens Kunstfond ca. 100.000 kroner.
- Vi kontaktede alle kommuner i Region Midt, alle boligforeninger med en helhedsplan, nogle boligforeninger uden helhedsplan og en del institutioner.
- Interessen for projektet var stor i det østjyske og lille i det vestjyske.
- VTB blev startet op i Horsens, Skanderborg, Randers, Silkeborg og på Oustruplund.
- VTB kører stadig i Skanderborg, Silkeborg og på Oustruplund. De steder hvor musikværkstederne ikke længere kører, er mange af rapperne og producerne stadig aktive i netværket og deltager i projekterne.
- Subart har brugt 1215 timer på VTB i 2012. Her er ikke medregnet timer fra Huskunstnerordningen på Oustruplund, som var ca 220 timer fordelt på skoleåret 2012 og 2013.
- VTB projekterne blev i 2012 drevet af Tony Andersen og Kurt Lykke Larsen.
- I 2013 og i dag skal også nævnes Adnan Corbo, Mikail Kilic, Zulfi Musa, Sayed Fahim, Keir Richard, Puvalo og Daniel Rico. Disse er også med til at tage ansvar for musikværkstederne idag (2014).

Se mere her:

www.facebook.com/subartnetwork

www.youtube.com/boomboksen

www.subart.dk

Flere oplysninger

Mail: kurt@lykkelarsen.dk

Telefon: 2230 6511

Venlig hilsen

Kurt Lykke Larsen